ΑΡΧΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ (ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ)
ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΒΑΑ)

1. **Αποτίμηση προηγούμενων προγραμμάτων Αστικής Ανάπτυξης**
Συνοπτική και συνεκτική αποτίμηση των αποτελεσμάτων προηγούμενων προγραμμάτων Αστικής Ανάπτυξης. Περιλαμβάνονται επίσης διδάγματα, καλές αλλά και κακές πρακτικές και κινδύνους που πρέπει να αποφευχθούν (lessons learned) και πως αυτά λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό των νέων προγραμμάτων.

2. **Περιοχή παρέμβασης** (οριοθέτηση / υφιστάμενη κατάσταση)
Οριοθέτηση και ανάλυση, με ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την ταυτότητα και την υφιστάμενη κατάσταση, της περιοχής παρέμβασης.
Περιλαμβάνει ενδεικτικά, ανάλυση των οικονομικών συνθηκών, κοινωνικών χαρακτηριστικών, φυσικού περιβάλλοντος και προσκλήσεων λόγω της κλιματικής αλλαγής, δομημένου περιβάλλοντος και υποδομών (υγείας, εκπαίδευσης, πολιτισμού κλπ), πολεοδομική οργάνωση και χρήσης γης.
Συνοδεύεται από Χάρτες σε κατάλληλη κλίμακα, πίνακες και διαγράμματα σε παραρτήματα που παρουσιάζουν εποπτικά τα αναφερόμενα στην ενότητα.

<u>Δημογραφικά χαρακτηριστικά</u>
Στην Περιοχή Παρέμβασης:
Πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση, γεννήσεις-θάνατοι, προσδόκιμο ζωής, δείκτες γήρανσης, εξάρτησης κλπ

<u>Οικονομικά χαρακτηριστικά</u>
Στην Περιοχή Παρέμβασης:
Διάρθρωση και χαρακτηριστικά οικονομικών δραστηριοτήτων, δυναμικοί και φθίνοντες κλάδοι, αργούν και αναδυόμενο αναπτυξιακό δυναμικό.
Πρόσφατες εξελίξεις των παραπάνω που μπορούν να αποδοθούν στην οικονομική κρίση και στην πανδημία COVID-19.
Περιγραφή των κυριότερων χωρικών ιδιαιτεροτήτων ή συγκεντρώσεων προβλημάτων.

<u>Κοινωνικά χαρακτηριστικά / Κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές</u>
Στην Περιοχή Παρέμβασης:
α) κατάσταση απασχόλησης/ανεργίας β) θύλακες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού (περιοχές και πληθυσμός), και γ) κατάσταση κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών (εκπαίδευσης, υγείας, πρόνοιας, φροντίδας).
Περιγραφή των κυριότερων χωρικών ιδιαιτεροτήτων ή συγκεντρώσεων προβλημάτων.

<u>Φυσικό περιβάλλον και κλιματική αλλαγή</u>
Στην Περιοχή Παρέμβασης:
Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και κλιματική αλλαγή (πηγές ρύπανσης, διαχείριση αποβλήτων / απορριμμάτων, φαινόμενα θερμοκηπίου, κίνδυνοι πλημμυρών, μόλυνση/διάβρωση εδαφών και ακτών, ενεργοβόρες δραστηριότητες κοκ.).
Περιγραφή των κυριότερων χωρικών ιδιαιτεροτήτων ή συγκεντρώσεων προβλημάτων.

<u>Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον / Βασικές υποδομές</u>
Στην Περιοχή Παρέμβασης:
Κατάσταση χώρων πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων πεζόδρομων / ποδηλατόδρομων, διατηρητέων κτιρίων και συνόλων, κατάσταση οικιστικού αποθέματος, Περιοχές αισθητικής και άλλης υποβάθμισης, Πολιτιστικές υποδομές, Τοπόσημα. υποδομές και συστήματα μεταφορών / ενέργειας / επικοινωνιών και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
Περιγραφή των κυριότερων χωρικών ιδιαιτεροτήτων ή συγκεντρώσεων προβλημάτων.

<u>Πολεοδομική οργάνωση, χρήσεις γης</u>
Στην Περιοχή Παρέμβασης:
Συγκρούσεις χρήσεων γης, Χρήσεις με ανεπαρκείς διαθέσιμες εκτάσεις, Διαθέσιμοι κενοί αστικοί χώροι.
Περιγραφή των κυριότερων χωρικών ιδιαιτεροτήτων ή συγκεντρώσεων προβλημάτων.

Άλλο….
Επιλέγεται ανάλογα και με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης

Σύνοψη των **αναγκών** της περιοχής παρέμβασης
Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης αναγνωρίζονται ιεραρχημένα (εντοπισμός και προτεραιοποίηση) οι βασικές **ανάγκες**, ως ο επικρατέστερος συνδυασμός δυνατών σημείων και ευκαιριών αλλά και αδύναμων σημείων και απειλών που επιχειρεί να καλύψει η ΣΒΑΑ.

3. Στρατηγική και Στόχοι της ΣΒΑΑ

Ανάλυση της Στρατηγικής
Περιγραφή και δομή της ΣΒΑΑ. Αναλύεται το αιτιολογικό υπόβαθρο της ΣΒΑΑ για την περιοχή παρέμβασης αλλά και ευρύτερα, για την πόλη.
Τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα της ΣΒΑΑ στην περιοχή παρέμβασης, ήτοι ο τρόπος με τον οποίο η ΣΒΑΑ θα συμβάλει στην **κάλυψη των αναγκών** της περιοχής παρέμβασης.
Περιγράφεται ο κεντρικός στόχος της ΣΒΑΑ και τα αναμενόμενα κύρια αποτελέσματα.

Λογική της παρέμβασης
Η διαμόρφωση σαφούς/συνεκτικής λογικής της παρέμβασης (clear intervention logic) αποτελεί κεντρικό σημείο στο σχεδιασμό των ΣΒΑΑ και στοχεύει στην ενίσχυση της αποδοτικότητας των πόρων και στην έμφαση στα αποτελέσματα, με τη δημιουργία λογικών συνδέσεων ανάμεσα στις **ανάγκες** και στην επιλογή των **στόχων** και των **αποτελεσμάτων**. Οι ΣΒΑΑ θα πρέπει να σχεδιαστούν στη βάση συγκεκριμένων **αναγκών** που προσδιορίζονται στην ενότητα 1. Ακολούθως, κύριο στοιχείο στη διαμόρφωση της λογικής της παρέμβασης αποτελεί ο **ειδικός στόχος** που αποτυπώνει την αναμενόμενη αλλαγή. Η επιλογή των ειδικών στόχων οδηγεί στον προσδιορισμό κατάλληλων **δράσεων**, η υλοποίηση των οποίων οδηγεί στην παραγωγή συγκεκριμένων παραδοτέων (εκροές) και στην επίτευξη επιθυμητών αλλαγών (αποτελέσματα), μέσω των **πράξεων** της ΣΒΑΑ.

Ανάλυση ειδικών στόχων ΣΒΑΑ
Προτείνεται, όπου αυτό είναι εφικτό, να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί στόχοι του εγκεκριμένου ΠεΠ ΑΜΘ 21-27.

4. Συνάφεια και συμπληρωματικότητα με βασικά σχέδια στρατηγικής
Παρουσιάζονται συνοπτικά τα πορίσματα και οι προτάσεις για την περιοχή παρέμβασης ως προς τις προκλήσεις, που περιλαμβάνονται σε προγράμματα, επίσημα κείμενα πολιτικής και μελέτες που έχουν παραληφθεί για το σχεδιασμό πολιτικών στην περιοχή παρέμβασης.
Η διάρθρωση κάθε αναφοράς μπορεί να έχει την ακόλουθη δομή:

1. Πορίσματα για την Περιοχή ως προς την Πρόκληση
2. Προτάσεις πολιτικής ή σχεδιασμού στην περιοχή

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 21-27 (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27)

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου
Συνολικό, συνθετικό κείμενο για όλα τα ΓΠΣ που περιλαμβάνονται στα όρια της Περιοχής Παρέμβασης.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

Άλλο κείμενο πολιτικής / μελέτη

5. Πράξεις Στρατηγικής ΒΑΑ

Για κάθε προτεινόμενη πράξη της ΣΒΑΑ πρέπει να υπάρχει:
(Τα κάτωθι πεδία είναι από τα Τεχνικά Δελτία Πράξεων και έτσι η συμπλήρωσή τους συμβάλει στην ενίσχυση της προετοιμασίας για την τελική υποβολή των σχετικών πράξεων για χρηματοδότηση)

- **Συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της πράξης** *(με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής, ώστε να γίνεται κατανοητό τι αφορά η πράξη και τι θα χρηματοδοτηθεί, καθώς και οι βασικοί στόχοι αυτής).*

  Περιλαμβάνονται:

  - Δείκτες εκροής της πράξης (μονάδα μέτρησης και τιμή στόχος)
  - Δείκτης αποτελέσματος της πράξης (μονάδα μέτρησης, τιμή στόχος και πηγή)

- **Αναγκαιότητα της πράξης** σε σχέση με τη ΣΒΑΑ *(με αναφορά στην ανάγκη, όπως αυτή έχει αναγνωρισθεί στην ενότητα 1, που θα αντιμετωπιστεί με την προτεινόμενη πράξη)*
- **Αιτιολόγηση της συμβολής (συνάφεια)** της προτεινόμενης πράξης στην επίτευξη των ειδικών στόχων και των δεικτών εκροής και αποτελέσματος της ΣΒΑΑ
- **Αναμενόμενα οφέλη και ωφελούμενος πληθυσμός**
- **Λειτουργικότητα, βιωσιμότητα και εξασφάλιση συνέχειας, αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της πράξης** *(αναφορά των απαιτούμενων ενεργειών με τις οποίες διασφαλίζεται η λειτουργικότητα της πράξης, αναφορά του τρόπου αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της πράξης. Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει για το κόστος και το φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης).*
- **Καινοτομία της πράξης** (αναφέρετε εάν η πράξη εμπεριέχει καινοτομικά στοιχεία και εάν ναι, αναφέρετε τα στοιχεία εκείνα που αναδεικνύουν τον καινοτομικό χαρακτήρα της πράξης).
- **Συνάφεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις** *(αναφέρετε εάν η πράξη αποτελεί συμπλήρωση / επέκταση ή βρίσκεται σε συνέργεια με άλλη πράξης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει να αναφερθεί εάν η ολοκλήρωση της ανωτέρω πράξης αποτελεί προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης πράξης ή αντίστροφα)*
- **Χρηματοδοτικό σχέδιο** *(αναφέρετε τον προϋπολογισμό της πράξης, δημόσια δαπάνη, ΦΠΑ, τυχόν ίδια συμμετοχή, κλπ)*
- **Θεσμικό πλαίσιο / εφαρμοζόμενη διαδικασία υλοποίησης**
- **Εμπλεκόμενοι φορείς** *(αναφέρετε αναλυτικά το δικαιούχο της πράξης, τον κύριο του έργου, το φορέα λειτουργίας και συντήρησης)*
- **Εμπλεκόμενοι φορείς** *(αναφέρετε αναλυτικά το δικαιούχο της πράξης, τον κύριο του έργου, το φορέα λειτουργίας και συντήρησης)*
- **Συνάφεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις** *(αναφέρετε εάν η πράξη αποτελεί συμπλήρωση / επέκταση ή βρίσκεται σε συνέργεια με άλλη πράξης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει να αναφερθεί εάν η ολοκλήρωση της ανωτέρω πράξης αποτελεί προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης πράξης ή αντίστροφα)*
- **Ωριμότητα προτεινόμενης πράξης** *(αναφέρετε αναλυτικά το επίπεδο των μελετών της πράξης και των αδειοδοτήσεων. Ιδιαίτερη αναφορά και ανάλυση απαιτείται για την περίπτωση που η πράξη απαιτεί διαδικασίες απόκτησης γης / απαλλοτριώσεων)*
- **Εκτίμηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης** (αναφέρετε το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης με τα ενδιάμεσα στάδια – έγκρισης μελετών, αδειοδοτήσεων, προετοιμασίας τευχών δημοπράτησης, προκήρυξης διαγωνισμού υπογραφής σύμβασης και αναγκαίου χρόνου υλοποίησης.

6. Συνολικό σχέδιο χρηματοδότησης ΣΒΑΑ

Οι ΣΒΑΑ δύναται να περιλαμβάνουν και άλλες πηγές χρηματοδότησης εκτός του ΠεΠ ΑΜΘ 21-27 με την προϋπόθεση ότι το συνολικό σχέδιο χρηματοδότησης είναι ρεαλιστικό, έχουν προηγηθεί οι απαιτούμενες διαβουλεύσεις και το συνολικό σχέδιο ακολουθεί τη λογική της παρέμβασης. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να διασφαλίζεται ότι το τμήμα της χρηματοδότησης που αναλογεί στο ΠεΠ ΑΜΘ 21-27, συνιστά ολοκληρωμένη στρατηγική με μετρήσιμα αποτελέσματα.

7. Σύστημα και ομάδα διακυβέρνησης

Η Αστική Αρχή (Δήμος) περιγράφει το σύστημα διακυβέρνησης της ΣΒΑΑ, αναλύει το εταιρικό σχήμα, τεκμηριώνει το ρόλο του κάθε εταίρου και την ανάγκη συμμετοχής του, τον τρόπο λήψης αποφάσεων, υποβάλλει σε παράρτημα οργανόγραμμα, συμφωνικά συνεργασίας, αποφάσεις συλλογικών οργάνων κλπ. Επίσης περιγράφει αναλυτικά την ειδική ομάδα διακυβέρνησης της ΣΒΑΑ (συγκρότηση, στελέχωση, εμπειρία, ειδικότητες κλπ) – Διαδικασίες διοίκησης, παρακολούθησης και υλοποίησης ΣΒΑΑ.

8. Διαβούλευση

Περιγράφονται αναλυτικά οι ενέργειες και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια κατάρτισης της ΣΒΑΑ. Αναλυτική περιγραφή πρέπει να γίνεται για τα ζητήματα που τέθηκαν από τους συμμετέχοντες κατά τη φάση της διαβούλευσης, τις προτάσεις που κατατέθηκαν και τον τρόπο με το οποίο ελήφθησαν υπόψη. Σε παράρτημα να περιλαμβάνεται το σχετικό υλικό τεκμηρίωσης όπως ημερήσια διάταξη, συμμετέχοντες (παρουσιολόγιο, φωτογραφίες κλπ), συνοπτική καταγραφή ζητημάτων, προτάσεων, ενεργειών και αποτελεσμάτων.

9. Ανάλυση και διαχείριση κινδύνων

Η Αστική Αρχή (Δήμος) περιγράφει και αναλύει τα είδη των κινδύνων (τεχνικών, θεσμικών, οικονομικών, νομικών, στελέχωσης) ανά προτεινόμενη παρέμβαση και τους τρόπους αντιμετώπισης. Περιγράφει επίσης εναλλακτικό σχέδιο αντιμετώπισης σε περιπτώσεις υψηλού κινδύνου.

Επισημάνεις:

Συστήνεται το κυρίως κείμενο της ΣΒΑΑ να μην ξεπερνά τις 100 σελ.. Για την παρουσίαση και ανάλυση στοιχείων, πινάκων, διαγραμμάτων, αναλυτική παρουσίαση πράξεων κλπ προτείνεται η χρήση Παραρτημάτων. Σε κάθε περίπτωση η ΣΒΑΑ θα πρέπει να συνοδεύεται από Επιτελική Σύνοψη ενδεικτικά έως 10 σελ..